

σα, γιατί ήθελε να ένθουσιάζει τους άκουστάδες του κι όχι νάν τους άποκοιμίσει με άκατανόητα λόγια, πώς και λόγου της δε μεταχειρίζεται ζωντανή γλώσσα στ' άρθρα της και στ' άλλα γραφόμενά της;

"Οχι μοναχά νάν τό λέμε τό καλό, μά και νάν τό κάνουμε, γιατί άλλιώτικα δίνουμε στόν καθένα τό δικαίωμα να γελάσει με τά λόγια μας και να μάς πετάξει κατάνουτρα τή γνωστή παροιμία «δάσκαλε, που δίδασκες και νόμο δέν εκράτεις».

ΚΑΤΑΓΓΕΛΝΟΥΜΕ

στό Πανελλήνιο τά «Πάτρια» που τά πιάσαμε στό φύλλο της 14 του Μάη να προδώνουν άδιαντροπώτατα... τους προγόνους μας!

Στό φύλλο αυτό γράφουνε για μνημόσυνα του Αυτοκράτορα Παλαιολόγου. Κι ξέρετε τί λένε; 'Ακούστε για να φρίξετε! «Ως ήτο», λένε, «βασιλεύς και αυτοκράτωρ 'Εκείνος, ήτο και πατήρ και γεννάρχης άπάντων ήμών».

"Αν τ'όγραφε αυτό κανένας από μας, θ'έβγαίνε άμέσως ο κ. Χατζιδάκις με τά «Πάτρια» του και θα τον κατ'άγγελνε για 'Εφιάλη. Τό γράφει όμως, βλέπετε, ο ίδιος, κ' έμεις τον καταγγέλνουμε... μά στα χωρατά πάντα.

Στά σοβαρά μοναχά μια ερώτηση του κάνουμε: "Όταν αναγνωρίσουμε για γεννάρχη και πατέρα μας τον Παλαιολόγο, τί θάν τον κάνουμε τον άμοιρο τό Θησεία και τον Κόδρο που ήσαν χτίς τους φωνάζαν τά «Πάτρια» βασιλιάδες μας; Θάν τους ξεθρονιάσουμε;

ΤΣΑΧΠΙΝΟΥ

*Ψες ή μικροῦλ' 'Ανοῦλια,
Ποῦναι μονάτη νάξι
Και μαργιολιά γιομάτη,
Με δακρυμένο τάχα μάτι
Κι αναστενάζοντας φωνάζει :
— Σκύψε, ναημένε, μη ά σιγμούλα
Κουφά να ειλῶ σταυί σου κάτι.*

*Λιγόμεναλος αλήθεια,
Τί θέλει ή αφεντιά της
Δε νοιώθω, χαμηλιόνω
Ν' άκούσω τον κουφά της πόνο
Μά ή τσαχπινού με τά φιλιά της
Μ' άνάβει πυρκαγιά στα στήθια
Και στή σιγμή... τά ξεπλερώνω.*

Βόλος ΠΕΤΡΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

χέρι της άρπάζει τό δικέλι από την άκρια και τό τραβάει πέρα.

«'Εδῶ σέχω,κακοφανισμένη. Με τά χεράκια σου τ'άδούλεφτα να παλέφεις», έμουγγρισε παραξένα μέσα στη νύχτα. Και σαν έστριφογύρισε τό δικέλι από τό κεφάλι της, τό έπολέμησε μακριά και συμαζέβοντας τά χείλια κι άγκαλιάζοντας τόνα με τ'άλλο τά δύο της φρούδια χύμησε με τις άδρές χερουκλες κ' έπιασε τήν Κάλω απ' τή μέση.

'Εκείνη δέν έδειλιασε καθόλου, μά άποφασισμένη να τελειώσει και παίρνοντας πιότερη δύναμη από τήν καταφρόνια που τής έπλυνε τό πρόσωπο με τά περιπαιχτικά της λόγια ή Μήλιω, έθήριεψε κι άφτη κ' έλύγισε τό κορμί της για πάλεμα.

Πολλήν ώρα βογκούνε ιδρωμένες κι άγριες κι άγκαλιασμένες οι δύο των. Τά σκουτιά των κρέμονται τώρα κουρέλια και ή ζώνη της μέσης συγκρατάει τό ξεγύμνωμά των. Τά στήθια και οι πλατές όξω και γόλιες πέρα πέρα άλλου δείχνουν σημάδια κόκκινα από τις τσιμπισές και τά δαγκώματα κι άλλου τό γαίμα κόκκινο κόκκινο τρέχει τον κατήφορο. Τά μούτρα περεχυμένα στον έδρο με τις μεγάλες γρατσουνιές και τις πλατιές, ξαναμμένα βαγίζουν ποτε έδῶ και ποτε εκει για να χτυπήσουν κι άφτα κι άποτελειώσουν ο,τι κρησιν. Τά μαλλιά και των

**ΜΠΕΧΛΙΒΑΝΗΣ
ΜΕ ΠΟΛΛΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ**

'Απ' τήν άμορφη πατρίδα του 'Εφταλιώτη μας, ξεπρόβαλε φέτος, άνίμεσα από τις σελίδες κ'ποιου, ήμερολογίου, ένας καινούργιος τενόρος της καθαρεύουσας μ' άρκετά προσόντα, καθώς φαίνεται απ' τά πρώτα του πατήματα για να στηθεί πλάγι με τους άλλους άλαλάζοντας. 'Ο κ. αυτός—'Ιωάννης 'Ολύμπιος Γυμνασιάρχης στη Μιτυλήνη—άγνωστος ως τά τώρα στο φιλολογικό κόσμο, καταπάστηκε τή μετάφραση τής 'Αντιγόνης του Σοφοκλή, μόνο και μόνο για να μάς δείξει, καθώς λέγει ο ίδιος, ατίων χαρίτων και άρετών είναι δεκτική ή νεωτέρα 'Ελληνική γλώσσα, εν ισχυρά μάθησις και ένθουσιασμός, έπικουρήση εις συγγραφικήν δεινότητα. Να τέλος πάντων ύστερα από τόσα χρόνια που γράφεται ή καθαρεύουσα, που βρέθηκε κ' ένας καλά άρματομένος (ισχυρά μάθησις, ένθουσιασμός, συγγραφική δεινότης) για να μάς δείξει τήν άξια της. "Όμως έξδν απ' τήν εύγενικιά του αυτή προαίρεση, τό πρωτόβγαλτο πετεινάρι νειρούτηκε και κάτι άλλο πολύ τολμηρότερο «ήμεις, λέγει, έπιχειρήσαντες μετ' άνδρικής ύπερηφανείας τήν μετάφρασιν, ήθελήσαμεν να παράσχωμεν ως ένεστι πρότυπον ύφος, και να φιλώσωμεν άπαξ διά παντός, τους κρώζοντας έτι περι του γλωσσικού ζητήματος κόρακας».

Καθώς βλέπετε τά πράματα είναι σοβαρά, αυτό τό άπαξ διά παντός δέν είναι παΐξε-γέλασε' ο κ. Γυμνασιάρχης, στενοχωριέται πολύ που κρώζουμε έτι κ' έπιθύμησε μια και καλή να μάς βουδάνι. Δέν ξέρουμε οι φτωχοί, κοράκιοι πώς θα φέρουνταν σε μια τέτοια περίπτωση' όμως θαρρώ πως ή δική μας μύτη είναι πολύ δυνατή για τά φίματα της φάμπρικας του κυρ-Γυμνασιάρχης, και μια που τό θέλει, ως κατασταλάζει στη καρδιά του, ή γλώσσα του δικού μας κρῶ-κρῶ, για να μάθη πώς οι μεγάλοι λόγοι

«μεγάλος πληγῆς των υπεραύχων
άποτίσαντες,
γήρα τῶ φρονεῖν έδίδαξαν».

Κρίμα που μόνο άποσπάσματα της πολυτιμης αυτής μετάφρασης δημοσιεύτηκαν' όμως και πάλι απ' τά λίγα αυτά θα προσπαθήσουμε να ξετρυπώσουμε τις χάρες κι άρετές της καθαρεύουσας, και τή συγγραφική δεινότητα του κυρ-Γυμνασιάρχης, για να μάθει πώς μπορεί να ποζάρει για πάνσοφος, και να κοροιούεται στα μάτια των νεαρών και άνθων μαθητών του, μά και πώς, παραόξω απ' τις αίθουσες του Γυμνασίου, είναι κι άλλος κόσμος που δε θαμπώνεται με τή στενοκεφαλιά των πετεινόμυδλων. 'Αφήνουμε που ή μετάφραση όπως είναι καμωμένη, με τό μπέρδεμα των προτάσεων, και τό φύλαγμα σε πολλά μέρη των λέξεων του κείμενου, μπορεί να διαβαστεί μόνο απ' όσους μελέτησαν τό πρωτότυπο' θα προσ-

παθήσουμε να δείξουμε μονάχα, πώς ο κ. Γυμνασιάρχης μ' δλη του τήν ισχυράν μάθησιν, δε γράφει σωστά, και πώς δε νοιώθει τί γράφει ύστερα από τόση συγγραφική δεινότητα.

κείμενο στ. 26. Τόν δ' άθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
άστοίσι φασιν εκκεκηρῦχθαι τό μη
τάφῳ καλύψαι.

μετάφραση. Τόν δε νεκρόν του άλλου, όστις έπεισεν
οικτρῶς, του Πολυνείκους, όπως λέγουσιν
εις πάντας τους πολίτας άπηγόρευσε
με κήρυγμα έντόπως να μη κρύψωσιν
αυτόν εις τάφον.

άπηγόρευσε να μη κρύψωσι' δηλαδή έχουμε δυό άρνησες Ισοδύναμες με μια κατάφραση' κι ά ρωτήσε για νόημα, άκριθῶς τό αντίθετο απ' ο,τι λέει τό κείμενο' κατά τό Σοφοκλή ο Κρέοντας εκήρυξε να μη τόν κρύψουν, κατά δε τόν ένθουσιασμένο μεταφραστή του, δώνει και καλά διάταξη να τόν κρύψουν. Κ' ύστερα σαν τους λέμε καμιά φορά πώς ή καθαρεύουσα είναι ψεύτικη, μάς λένε προδότες' μά να που οι ίδιοι μάς δίνουν άφορμή, με τό να καταστρώνουνε λέξεις στην άρῶδα, χωρίς να αίστάνονται τί γράφουνε.

Παρακάτω μεταφράζοντας τή 'λέξη ταλαίφρον (στ. κ. 39) έγραψε: ο ταλαίφρον ο τύπος αυτός βέβαια δέν είναι της χαριτόδωτης νεωτέρας 'Ελληνικής, κ' είναι διοφάνερη παρασπονδία αυτό' όμως να δείτε τί παμπόνηροι που σου είναι αυτοί οι Γυμνασιάρχιδες' ως παρακολουθήσουμε τό δικό μας στη σκέψη του : εδν γράψω : ο ταλαίφρω, έσκέφτηκε, θα μυρίζει παραπάνω άρσενικάδα, έπειτα δέν είναι και τόσο τρυφερός ο τύπος αυτός, όπως ταιριάζει έδῶ απ' τό στόμα της 'Ισμήνης' αν πάλι γράψω: ταλαίφωρος, είναι τόσο κρῶ και σχολαστικό, που όχι μόνο τρυφεράδα δε θα δείχνει, παρά και κοροϊδιά κ' έτσι σύφωνα με τή σκέψη' αυτή κατάντησε στο χυδαίο τύπο ταλαίφρον. Βλέπετε τ'όχρον τρίπορτο οι άθῶποι' κουτοπονηριά, όση να θέλεις.

κείμενο στ. 80. ο μὲν τίδ' αν προῦχοι'...
μετάφραση. ο μὲν εἰμπορεῖς
προσχήματα τοιαῦτα να προβάλλεσαι.

'Εδῶ από τή μια μεριά του ξεφεύγει ή υποταχτική, (να προβάλλησαι) κι απ' τήν άλλη τό τραγελαφικό γετόνεμα του χυδαίου εἰμπορεῖς, με τό πολυθέλητρο μέσο ρήμα προβάλλεσαι.

κείμ. στ. 100. 'Ακτις αετῆου κελ. 'Ορίστε κύριοι, στο πανόραμα της μετάφρασης.

ο ακτις του ήλιου, τό κάλλιστον φῶς
τό φωτίσαν ποτέ τήν έπτάπυλον Θήβην |
'Ανέταιλες τέλος, ζήμερας χρυσῆς
φαιινδς οφθαλμός,
ύπεράνω των ρείθρων της Δίρκης φανείς,
τόν λευκάσπιδα όπως στρῆτόν των 'Αργείων
έπελθόντα με πάνοπλον βίαν
εις ουγην προτροπάδην με όξυν χαλιινδν
διφρηλάτου κινήσας.

δυό γυναικῶνες έχουν μπερδεφτεί κι άνάκατα πέφτουν γύρο γύρο στο κεφάλι τόσο που πολλές βολές κλείνουν τά μάτια και δε βλέπουν πιξ. Τά ματωμένα βυζιά χτυπιούνται και σφιγγονται μ' όρμη και μικρές μικρές λουριδες παρταλιασμένες κρέμονται προς τά κάτω.

Για μια στιγμή ή Μήλιω ξεκολλάει, πετάγεται με δυό πηδήματα ψηλά στη θημωνιά κι άλαφιασμένη άλωνίζει με τά πόδια της τά δεμάτια και τά σκορπάει πέρα δῶθε. "Αλλα μ' ένα χερουδολιασμα τά σφενονάει πάνου στην Κάλω που άσυναίστητη πιά σαν τρελλή μέσα στον φριχτό της πόνο και τον κάματο από τό πάλεμα φέρνει φουρλες σαν κάτι να ζητάει δλόγυρα.

«Νά, να !... Θα σε παραχώσω με τό βίο σου να μη σε ξαναίδει ο γήλιος ξέρισ...» έλεγε με κοντανάσες και μ' άγῶνα από πάνου από τή θημωνιά.

Σα να τής έσφιξε της Κάλως ή ζημιά εκείνη που τής γένονταν' σα να ξαναθάβηκε στη θέση του τό μυαλό της και ξανασήκωσε τό κεφάλι νάγρναντέψει τή Μήλιω. 'Ανοίγει τό φράχτη από τά δεμάτια που τής έχει στηθεί γύρο της και παίρνοντας μιάν δλόδωθη άνάσσα βρίσκειται κι άφτη στη θημωνιά. Μά ή Μήλιω από πάνου της άρπάζει τά μαλλιά και σέρνοντας τήν μέσα στα ακρόπια στάχια δουλέβει

να τά ξεπατώσει. 'Αλτσίδα αλτσίδα της βγαζει και τάρνει στον άνεμο. Οι χρυσές εκείνες λεπτές και μακριές τρίχες έγυάλιζαν στη φεγγαβολιά της σεληνης σα να είτανε πλάνη νήματα της άράχνας. Δυό μεγάλα μάτσα που ξεοίζωσε τά δαγκῶνει στο στόμα και κρούει με τους γρόθους τή ράχη της πεσμένης μπρούμιτα Κάλως. Είχε χάσει τό αίμα της άφτη κι άνήμπορη για κάθε αντίσταση, λιγοθυμισμένη κι αλόγιστη κείτονταν ξάπλα με τή ματιά χαλιπομένη, με τά χέρια σφιγμένα στα γόλια στήθια και τά πόδια ανοιγμένα πάνου στη χαλασμένη θημωνιά.

(Στάλλο φύλλο τελειώνει)

ΣΠΗΛΙΟΣ ΑΝΘΙΑΣ

ΣΥΝΝΕΦΟ

*“Ασπρα σύννεφα κυλοῦνε
μέσ' σὸ διάφαν' οὐρανό,
σὸ φεγγάρι μπρὸς περνοῦνε
καὶ φαγγρίζουν σὸ κενό.*

*“Ὅλα, τρέχοντας διαβαίνουν
στοῦ ἀνέμου τὸ φτερό·
μιὰ ξαπλώνουν καὶ μακραίνουν,
παίρνουν σχῆμα φοβερό,*

*καὶ μιὰ σιζίζονται, σκορπίζουν
σὲ χιλιάδες χωριστά,
π' ἀγγελούδια σὲ θυμίζουν
Ραφαήλ, ζουγραφιστά!*

*Καὶ γοργὰ μακριὰ κυλοῦνε,
δὲν τὰ φτάνει πιὰ ματιά!
Πᾶν' ἀλλοῦ νὰ διαλυθοῦνε
σὲ νεροῦ σταλαματιά!..*

*Πόσα ὄνειρα γυρίζουν
στῆς ζωῆς τὸν οὐρανό!
κ' οἱ ἐλπίδες τὰ φωτίζουν
σὰ φεγγάρι φατεινό!*

*Πόσα ὄνειρά μου εἶδα
νὰ σκορπίσουν ὅπως σεῖς,
κι ὅμως φέγγαν στὴν ἀχτίδα
μιᾶς ἐλπίδας μου χρυσοῆς!*

*Σὰν καὶ σὰς τὰ εἰδωλά μου,
μὲ τοῦ χρόνου τὴ φορὰ
κουρελιάσαν στὴν καρδιά μου,
...βγήκαν δάκρυ' ἀρμυρά!...*

Χάλκτ, Αὐγουστος 1904.

TANTALOS

Ο ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ... (GRÉGOIRE S' AMUSE)

“Ο «Θαυμάσιος Ζακυνθινός» κ.Γρηγ. Ξενοπού-
λος δημοσιεύει σὸ τελευταῖο φυλλάδιο τῶν «Πανα-
θηναίων» τὰκόλουθα διασκεδαστικώτατα :

... «Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ταγκόπουλου ἀπὸ σελίδας 78,
περιέχει—ἀρχίζω ἀπὸ τὸ τέλος— ἐν ἀρκετὰ ὥρατον καὶ
πολὺ πρωτότυπον διήγημα, «Τάφος σὸ γιάλο», ἐν ἄλλο
διήγημα τρυφερὸν ἀλλ' ἀδυνατώτερον ἀπὸ τὸ πρῶτον,
«Χρυσουγὴ», καὶ ἓνα δράμα τρίπρακτον μετὰ προλόγου,
«Ζωντανὸ καὶ Πεθαμμένο», ἀδυνατώτερον ἀπ' ὅλα.

Τὸ δράμα αὐτὸ ἔχει θέσιν, δηλαδὴ ὑποστηρίζει μίαν
ιδέαν. Μάλιστα ἡ ιδέα τοῦ μᾶς εὐρίσκει ἐντελῶς συμ-
φώνους καὶ δὲν ἤμποροῦμεν παρὰ νὰ σφιζώμεν τὸ χέρι
τοῦ κ. Ταγκόπουλου ὡς ὀπαδοὶ καὶ θιασῶται. Καὶ ποῖος
εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ ἐπαναπαυθῶμεν εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ
Παρθενῶνος τῶν Προγόνων, ὡς πεθαμμένοι, καὶ ἔχι νὰ
προετοιμάσωμεν, ὡς ζωντανοί, θεμέλια διὰ τοὺς ἀπογό-
νους, ποῦ θὰ κτίσουν ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὸν ἰδικόν των, τὸν
νέον Παρθενῶνα; Σὲ τέτοιαις περιστάσεσι, οἱ θαυμάσιοι
Ζακυνθῖνοὶ λέγουσιν : «Ἐχεις δίκιο καὶ κτυπήσου».

“Ὅποιος ὅμως εἶπεν εἰς τὸν κ. Ταγκόπουλον ὅτι τὸ
δράμα τοῦ εἶναι «ἔργον δημιουργικόν» τὸν ἐγέλασε. Εἰμπο-
ρεῖ νὰ παυθῶνται εἰς τὸν νοῦν, εἰμπορεῖ νὰ εἶναι γραμ-
μένον εἰς μίαν γλῶσσαν ποῦ εὐφραίνει τώρα—ὕστερα μίαν
τάξιν γλωσσισμῶν καὶ τοὺς κάμνει νὰ βλέπουν δημιουρ-
γίας καὶ μέσα εἰς τὸ χάος, ἀλλὰ τὴν αἰσθησίν, τὴν καρ-
δίαν τὴν ἀφίνει ἀνεγγικτην. Καμμία, ἡ ἐλαχίστη συγχι-
νηση, πρὸς ἐρχομένη ἀπὸ τὴν τέχνην τοῦ δραματικοῦ. Μο-
λονότι, ὁ κ. Ταγκόπουλος μᾶς βεβαιώνει ὅτι ἰδρῶσε διὰ νὰ

φανεί, ὅπως κινήσας· αὐτὸ τὸ Μισσιριώτικο κολοκῦδι
λέγεται, κατὰ τὸ συνταχτικὸν σχῆμα ἀνεκλόουθο καὶ μ'
ἓνα γενικώτερον τίτλο: Σολοικισμός· καὶ τώρα στοχαστιῆτε
πῶς πρέπει νὰ βαθμολογήσουμε ἓναν κοτζάμ Γυμνασιάρ-
χην, ἂν ὁ ἴδιος βαθμολογῆτ' μὲ μηδενικὸν τοὺς μαθητὰς
τοῦ σὸν κάνουν τέτοια λάθη. Ἄμ' ἐκεῖνο τὸ ἀνέτειλες;
μπᾶ, σὲ καλὸ σας, κ. Ὀλύμπιε! καὶ ἡ κακόμοιρη ἡ
γραμματικοῦλα φωνάζει πῶς οἱ κατάληξες τοῦ πρώτου ἀδ-
ριστου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς εἶναι στὰ ὑπόδηλα α-
-ας -ε(ν), ἢ μὴ τυχόν καὶ τὸ πρότυπον ὕψος ἔχει δική
του γραμματικὴ, κ. Γυμνασιάρχη; νὰ μᾶς συμπαθήτε τότε,
ἀλλοῦ ὅμως αὐτὸ τὸ λαθάκι σας λέγεται βαρβαρισμός.
καίμ. στ. 198. τὸν δ' αὖ ξύναμιον τοῦδε, Πολυνεῖκην λέγω
μετάφρ. τὸν δὲ ἀδελφόν
τὸν Πολυνεῖκην λέγω ὁμαίμονα.

“Ὁ Σοφοκλῆς λέγει τοῦδε δηλαδὴ τοῦ Ἑτασκή πού
γι' αὐτὸν μιλοῦσε παραπάνω ὁ Κρίωντας, ὅμως ὁ κ.
Ὀλύμπιος θαρρεῖ φαίνεται περιττὸ νὰ μᾶς πῆ τίνας ἀδερφό-
ισως νὰ μὴ εἶναι καὶ τόσο σοβαρὰ τὰ πράματα ὥστε νὰ
πολυσοτιζόμεσθε.

καίμ. στ. 421. μύσαντες δ' εἴχομεν θεῖαν νόσον.
μετάφραση. Καὶ τὸ κακὸν ἡμεῖς νὰ ὑποφέρωμεν
ἐκλείσαμεν τὰ μάτια κ' ἐκαθήμεθα.

Τὰ λόγια τοῦ φύλλακα μεταφράζει στὴ μετῆ γλῶσσαν ὁ
κ. Ὀλύμπιος· ὅπῃ τοὺς στίχους αὐτοὺς ὅπως εἶναι γραμ-
μένοι δὲ βγαίνει νόημα· λείπει ἡ διὰ (διὰ νὰ ὑποφέ-
ρωμεν).

καίμ. στ. 434. τὰς τε πρόσθεν τὰς τε νῦν ἠλέγγωμεν
πράξεις· ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο.
μετάφραση. Ἐπὶ ὁ ἓνας κ' ἄλλος ποῖος εἶπαψε
τὴν πρώτη ποῖος τὴν ὕστερη φορὰ αὐτόν,
κανὲν ἐκείνη δὲν ἀρνήθηκε σ' ἡμᾶς!

αὐτοῦχος θαυμαστικὸν φρόντισε νὰ βάλει μονάχος τοῦ· τώρα
ποιὸν φρωτᾶει ὁ ἓνας κι ἄλλος θὰ τὸ μάθουμε στὴ δεύ-
τερη παρουσία.

καίμ. στ. 454 ...ὥστ' ἄγραπτα κάσφαλή θεῶν κτλ.
μετάφραση. Ὡστε σὺ θνητὸς
τὴν δύναμιν νὰ ἔχῃς τὰ ἀκίνητα
τῶν οὐρανῶν νόμιμα νὰ παραδῆς
Θεῶν καὶ τοὺς ἀγράφους νόμους.

Βέβαια τὸ ἀνεκτάτα τῶν λέξεων σ' αὐτὸ τὸ μέρος
δὲν εἶναι ἀπ' τὰ χειρότερα ποῦ βρίσκονται στὴ μετάφραση
ποῦ κάθε φορὰ μᾶς θυμίζουν τὰ Κορακιστικὰ τοῦ μακαριτοῦ
Νερούλου

ἐφάνης ἤρωσ εἰς τῶν Γραι—
μεγάλος—κῶν τὸ γένος.

καίμ. στ. 808—9 νέατον δὲ φέγγος
λειίσουσεν ἀελίου.
μετάφραση, καὶ τὸ ὕστατον φέγγος
τοῦ ἡλίου προσκλέπουσαν.

“Ὁ Σοφοκλῆς θέλει νὰ πῆ πῶς γιὰ τελευταία φορὰ·
δηλαδὴ τὸ νέατον ἐπιρρηματικὰ ὅπως ὅμως τῶχει ὁ κ.
Γυμνασιάρχης, πᾶσι νὰ πῆ τὸ ὕστερον φῶς, δηλαδὴ τὴ
δύση τοῦ ἡλίου, προσδιδέπουσαν. Θὰ μεταφράζε σωστά
κατὰ τὸν ἴδιον, ἂν ὕστερα ἀπ' τὸ ὕστατον ἔθετε κόμμα
καὶ πρὶν ἀπ' τὸ φέγγος τὸ ἄστρο τὸ δηλαδὴ εἶσαι:
καὶ τὸ ὕστατον, τὸ φέγγος
τοῦ ἡλίου προσδιδέπουσαν.

μὰ ἡ συγγραφικὴ δεινότης ποῦ πολυσοτιζεῖται γιὰ τέ-
τοιαις φιλοδοουλιῆς.

Καὶ στὰ τελευταία πιὰ ξαναδίνοντας φόρα στὸν ἐνθου-
σιασμό τοῦ κ. Γυμνασιάρχης μεταφράζει τὸ
αἴημα τὸ φρονεῖν ἐδιδάξεν» (λέξεις 4)
στό : καὶ διδάσκουσιν λίαν ὀψέ,
τῆς φρονήσεως πόση
ἢ ἀξία καὶ ἡ δύναμις εἶναι. (λέξεις 13).

ἀκόμη ἓνα γράσο ἐνθουσιασμοῦ δηλαδὴ, καὶ ντροπιάζαμε
τις Πινδαρικές λέξεις τοῦ Σταματῆ τοῦ Βάλβου ποῦ με-
τεγλώττισε τό:

«ὕδωρ μὲν ἄριστον» (λέξεις 3)
μὲ τό: τὸ ὕδωρ μὲν τὸ ἄριστον
ὑπάρχει τῶν στοιχείων
πρὸς τὸν συνήθη βίον (λέξεις 12).

Τέτοια εἶναι ἀπάνου κάτω τὰ σόλοικα καὶ βάρβαρα χά-
λια τοῦ προτύπου ὕψους, ὕστερα ἀπὸ τόσα μπαχλιβά-
νικα προσόντα τοῦ κ. Γυμνασιάρχης, καὶ δὲ μποροῦσαν ποτὲ
νὰ γίνουν καλύτερα, γιὰ τὴν μοναδικὴν χάρη καὶ ἀρετὴν
τοῦ βρώμικου αὐτοῦ ψοφισμοῦ, ποῦ τὸ λένε καθα-
ρεῦσθαι, εἶναι ποῦ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴ μάθει καὶ νὰ
τὴ γράψῃ σωστῆ, γιὰ τὴν εἶναι γλῶσσα ψεύτικη, καὶ γιὰ τὴν
δὲν τὴν αἰστανόμεσθε κι ἂς εἰμασθε καὶ Γυμνασιάρχηδες.
Μὲ τὸ συμπάθειο

ΕΝΑΣ ΚΟΡΑΚΑΣ

πλάση ἐνθῶπους ζωντανούς, οἱ ἤρωες τοῦ θλοῦ εἶναι
νευρόσπαστα. (Πολὸ φυσικά! διὰ νὰ ἰδρῶνῃ κανεὶς, θὰ
ἔπῃ εἶναι τὸ ἔχει ἐμφυτον καὶ ἄμα δὲν τὸ ἔχει ἐμφυτον
νὰ ζωντανῆ ἀνθρώπους, ἂς ἰδρῶνῃ ὅσον θέλει!) Ἐπί-
σης ὁ συγγραφεὺς μᾶς πληροφορεῖ ὅτι εἰς πολλὰ μέρη τοῦ
ἔργου εἰθυσίασε ἀλύπητα τὴν Τέχνην στὴν Ἀλήθειαν.
Τὸν βεβαιῶνω, καὶ ἂς μὲ πιστεύσῃ, ὅτι αὐτὸ δυστυχῶς
διὰ τὸν πρόλογόν του καὶ διὰ τὸ δράμα του, δὲν τὸ ἔκαμε
πυουθενά. Ζωὴ τῆς Τέχνης εἶναι μόνον ἡ Ἀλήθεια, καὶ
μόνον ἡ ζωὴ τῆς Τέχνης λείπει ἀπὸ τὸ ἔργον του.

Δὲν ἤξεύρω ἂν ὁ κ. Ταγκόπουλος φρονῆ αὐτὰ ποῦ γρά-
φει, ὅτι δηλαδὴ ἐμὲ τὴν Πρόληψιν ζεῖ κανεὶς καλύτερα,
καὶ ὅτι εἰς τὴν ζωὴν κατὰ τὴν Ἀλήθειαν εἶναι σκληδιά.
Οἱ καλλιτέχναι ὅμως φρονοῦν τὰ ἐναντία : μόνον κάτου
ἀπὸ τὴν Ἀλήθειαν ἡ ζωὴ των καὶ ἡ Τέχνη των εἶναι
ὄρατα. Ἔως νὰναγνωρίσῃ τουλάχιστον αὐτὸ ὁ κ. Ταγκό-
πουλος, ἂς ἀφίση κατὰ μέρος τὰ δράματα καὶ ἂς παρηγο-
ρηθῇ μὲ τὸ νὰ εἶναι ὡς δημοσιογράφος, ὁ κῆρυξ, ὁ ἀπό-
στολος καὶ ὁ ὑπέρμαχος τῆς Ἰδέας. Ἡ μήπως νομίζει
ὅτι εἶναι μικρὸν καὶ αὐτό;

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΗΜ. τοῦ «ΝΟΥΜΑΣ»: Ἐχεις δίκιο καὶ χτυ-
πήσου!

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

ΣΤΟΝ ΚΥΠΑΡΙΣΣΩΝΑ ΜΑΣ

“Ὁ ἥλιος ἐβασίλευε κάτω πρὸς τὰφραστα πέλαγα.
Ανάμεσα ἀπὸ τοὺς κορμούς τοῦ ἐλαιῶνα ἐπερνοῦ-
σαν ὡσάν χρυσοκίτρινη ψυχάλα οἱ στερνές ἀχτίνες.
Συδρόντας πρὸς τὴ γῆ, χαμηλώνοντας πρὸς τὰ ξερὰ
χόρτα τὸ κεφάλι, ἐκοίταζα τ' ὄραμα. Μέσα ἀπὸ τὸ
φανταστικὸ ἐτοῦτο δάσο, ποῦ μόνον ψηλοὺς κορμούς
ἐφάνταζε πῶς εἶχε παραξένων δειτροῦνε, ἔβλεπα τὰ
μακρονὰ ἀκρογιάλια καὶ τὴν ἀτέλειωτη θάλασσα
κατὰ τὴ Μπαρμπαραῖα. Οἱ κορμοὶ ὡσάν λαμπάδες
κατὰφωτοι, καὶ σὸ βάθος ἡ θάλασσα μὲ μιὰ δύση
χρυσοορόδινη. Ἐγερνα τώρα ἀκόμα καὶ τὸ χόρτο ἐ-
μύριζε βαθεῖα καὶ τὸ χῶμα ἀνίσαινε. Φαίνονταν ἡ
θάλασσα γαλάζια καὶ πράσινη, κ' ἓνα πανάκι βαρ-
κούλας στενδ-στενδ ὡσάν φτεροὺ γλάρου. Κ' ἐπεφταν
ἤσμοιοι. Γιατὶ τὰ δέντρα ἐχαμήλωναν, ἔσκυβαν καὶ
κεῖνα στὴ γῆς, κ' ἔβλεπα τὰ φύλλα τους ποῦ ἐτρέμανε.
Τὰ ψηλὰ χόρτα τώρα δὲ φάνταζαν καλάμμα, παρὰ
μ' ἀγγίζαν στὰ χέρια, ὡσάν περπατοῦσα ἀργὰ γιὰ τ'
ἀκρογιάλι. Ἀπὸ τὴ μερὰ ἐτοῦτη εἶδα νὰ διαβαίη ἡ
ψηλὴ, ἡ ἴδια κοπέλα μὲ τὸ χλωμὸ πρόσωπο. Τὰ
μάτια ἐγυάλιζαν στὶς στερνές ἀχτίνες, ὡσάν στάλες δρο-
σιᾶς ποῦ λῦναι στὰ πλατεῖα κίτρινα φύλλα. Τὰ μαλ-
λιά ὡσάν φεῖδια διπλωμένα σὸ κεφάλι, ποῦ τῶγερον
στὴ γῆ, καὶ τὸ κορμὶ λεύτερον καὶ λιανό. Ἔσκυφα
πάλε καὶ τὴν εἶδα μισοφωτισμένη ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς
κορμούς μὲ τίς δρόστερες θαμπές ἀχτίνες. Καὶ βα-
θεῖα ἡ θάλασσα πάντα καὶ τ' ἀκρογιάλια. Πῶς ἐ-
τούτη τὴν εἰκόνα κάπου ξανά τὴν εἶδα περσότερον
ἀπὸ ὠχροπράσινη, βαθύτερα θαμπή, ὡσάν σὲ δάσο μὲ
πεσμένα φύλλα κίτρινα ποῦ ἀναναφέγγανε τίς στερ-
νές ἀχτίνες; Καὶ θὰ εἶταν ὁ ἥλιος στὴ δύση του,
βουρκαμμένα δάκρυα τὰ σύννεφα, γιὰ καὶ τὰ φύλλα
εἶχαν στάλες δροσιᾶς. Κάτου τὰ νερὰ μαυρολογού-
σανε, καὶ οἱ στερνές εἰκόνας ἦσαν μισοφωτιστες, γιὰ
στερνές χεινωποριάτικες ἀχτίνες πέφτανε στὰ φύλλα
ποῦ ἐτρέμανε. Καὶ τότες, ἡ τώρα, τὴν εἶδα μὲ
θαμπὴν ἀναλαμπὴν νὰ κρατῆ κόκκινα λουλούδια στὰ
χέρια, ὡσάν ἄργιες ἀνεμῶνες—ἢ νὰ ἦταν κάποια ἔ-
κρη ἄλικου μαντηλιοῦ, γιὰ τὴν γυρίζοντας τὸ κεφάλι τὸ
μυδὸ κατὰ μένα καὶ τὸ μυδὸ πρὸς τὴ δύση, εἶδα ποῦ
ἐλάγκυψε μιὰ κόκκινη γραμμὴ σὸ στόμα—στὴν ἀκρὴ
ἀπὸ τὸ στόμα. Κι' ἀκουσα ἓναν ἠχὸ ὡσάν τοάκισμα
καλαμιάς. Μοῦ φάνη ὕστερα πῶς ἀναστένανε, ἢ πῶς